

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över PSI-utredningens slutbetänkande Ett steg vidare - nya regler och åtgärder för att främja vidareutnyttjande av handlingar, SOU 2014:10

Inledning

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har getts möjligheten att lämna synpunkter på rubricerat betänkande, ert diarienummer S2014/1992/SFÖ. Yttrandet har beretts av styrgruppen för SUHF:s Forum för bibliotekschefer. Vissa frågor kommenteras nedan. I övrigt hänvisas till vad våra medlemmar själva anför i sina remissvar.

Utvidgning av PSI-lagens tillämpningsområde

I betänkandet föreslås att PSI-lagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta handlingar hos högskolebibliotek och sådana kulturinstitutioner som utgörs av arkiv, bibliotek och museer. SUHF ser i grunden positivt på utredningens förslag till utvidgning av lagens tillämpningsområde. Den intentionen stämmer väl överens med bibliotekens huvuduppgift – att ge tillgång till information. SUHF ser samtidigt svårigheter eftersom ett universitets- eller högskolebibliotek är en del av sitt lärosäte, som inte omfattas av PSI-direktivet. Universitets- och högskolebibliotek har ingen given avgränsning och verksamhetsuppdraget kan variera mellan olika lärosäten, det finns därför en risk att tillämpningen kan försvåras.

Det är inte heller lätt att se vilken information som biblioteken tillhandahåller som skulle omfattas. Ett lärosätes publikationsdatabas, dvs förteckning över forskares publikationer, är ett exempel på ett material där det kommer att bli svårt att dra gränsen mellan bibliotek och lärosäte. Däremot kan bibliotekskataloger komma att ingå. Om så skulle bli fallet kan det medföra ökade krav på standardisering av dataformat, vilket är positivt, men som också kan komma att medföra ökade resursbehov vid biblioteken under en övergångsperiod.

Exklusiva rätter

PSI-lagen tillåter inte en myndighet att bevilja en exklusiv rätt att vidareutnyttja handlingar, utom när det är nödvändigt för att tillhandahålla en tjänst av allmänt intresse. I betänkandet föreslås att en särskild reglering införs för beviljandet av exklusiva rätter avseende digitalisering av kulturresurser. SUHF anser att utredningen bör göra en fördjupning i frågan om exklusiva rätter innan man föreslår reglering för beviljandet av sådana eftersom exklusiva rätter kan motarbeta syftet att göra data tillgängliga för alla.

Åtgärder för att främja vidareutnyttjande

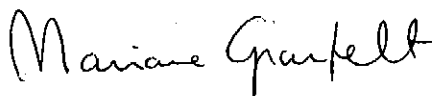
I betänkandet föreslås att Riksarkivet bör få i uppdrag att inrätta och förvalta en gemensam portal för myndigheternas information. Inom SUHF är vi tveksamma till portaltanken som inte är det optimala sättet att förmedla information idag. Vi anser att myndigheterna i stället bör uppmuntras och vägledas i hur deras webbplatser kan indexeras så att det blir enkelt att hitta respektive myndighets information och öppna data genom de vanligast förekommande sökmotorerna på internet.

SUHF anser det viktigt att ta tillvara det arbete som E-delegationen gör för att inte skapa risk för dubbelarbete och otydlighet mellan olika delar i statsförvaltningen. Som en del i E-delegationens arbete har Vinnova utvecklat portalen *öppnadata.se* för förmedling av data som tillgängliggörs för vidareutnyttjande. Om den föreslagna portallösningen ska genomföras föreslår SUHF därför att Vinnova ges det fortsatta uppdraget att integrera de nya funktionerna i den redan befintliga portalen *öppnadata.se*. Namnet *öppnadata.se* bör dock ändras så det blir tydligt att även data som görs tillgängliga genom PSI-direktivet, men som inte alltid motsvarar definitionen på öppen data, finns där

I betänkandet föreslås att Samordningssekreteriatet för digitalisering av kulturarvet (Digisam) ska få en roll som forum för utbyte av erfarenheter och kunskap inom området. SUHF ifrågasätter detta med anledning av att Digisam har ett tidsbegränsat uppdrag.

SUHF stödjer i övrigt förslagen till åtgärder för att främja vidareutnyttjande av offentlig information och poängterar vikten av att ta tillvara kunskap och erfarenhet hos myndigheter som redan levererar öppna data och har expertkunskap om informationslagring, tillgängliggörande och dataformat.

Enligt uppdrag

Marianne Granfelt
generalsekreterare